

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Звіт 0	Екземпляр № 1	Арс 1 / 17

## ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету  
національної безпеки, права та  
міжнародних відносин

23 грудня 2024 р., протокол № 12

Голова Вченої ради



Лариса СЕРГІЄНКО


## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Конфліктологія та переговорний процес»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»  
спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації  
та регіональні студії»

освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини та геополітична безпека»  
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин  
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри  
національної безпеки, публічного  
управління та адміністрування  
20 грудня 2024 р., протокол № 11

Завідувача кафедри

 Світлана СВІРКО

Гарант освітньої-професійної програми

 Андрій ШЕВЧУК

Розробник: д.політ.н., проф. професор кафедри національної безпеки,  
публічного управління та адміністрування Володимир ГРУБОВ;  
к.е.н., доц., доцент кафедри національної безпеки, публічного  
управління та адміністрування Олена ДИКА

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 2 / 17</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Конфліктологія та переговорний процес» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини і геополітична безпека» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 23 грудня 2024 р., протокол № 12.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 3 / 17

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	–
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		8-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи – 7,5	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		24 год.	–
		Практичні	
		36 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
90 год.	–		
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40 % аудиторних занять, 60 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 4 / 17

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Метою навчальної дисципліни** є сформувати у здобувачів вищої освіти комплексні знання з конфліктології та переговорного процесу в міжнародних відносинах, сформувати навички аналізу конфліктів, розробки стратегій їхнього врегулювання, проведення переговорів та використання дипломатичних інструментів для досягнення компромісу.

**Завданнями вивчення навчальної дисципліни** є:

- сформувати вміння аналізувати геополітичні, економічні, етнічні та соціальні чинники конфліктів;
- ознайомити з тактиками та стратегіями ведення дипломатичних переговорів;
- сформувати навички розробки сценаріїв переговорного процесу та ефективного реагування на зміни ситуації;
- навчити здобувачів вищої освіти працювати в умовах стресу та невизначеності при веденні переговорів;
- вивчити основи дипломатичної етики та її значення у врегулюванні конфліктів;
- сформувати у здобувачів вищої освіти усвідомлення ролі публічної дипломатії та м'якої сили у переговорах;
- сформувати навички аналізу досвід переговорних процесів з реальної практики міжнародних відносин;
- ознайомити з методикою використання сучасних технологій для ведення переговорного процесу.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування наступних **компетентностей** за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»:

**ЗК 6.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

**ЗК 13.** Здатність бути критичним і самокритичним.

**ЗК 15.** Здатність до ініціативності та креативності, генерування та формулювання нових ідей

**СК 8.** Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

**СК 10.** Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

**СК 14.** Здатність виконувати аналітичні, консультативні, експертні функції, враховуючи особливості розвитку окремих країн та регіонів, використовуючи широкий спектр суспільнокультурних комунікацій.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів навчання** за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»:

**РН 02.** Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

**РН 03.** Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 5 / 17

міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

**РН 06.** Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

**РН 13.** Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

– *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

– *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

– *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

– *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

– *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

– *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

### 3. Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 1

#### ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ КОНФЛІКТУ ТА ПЕРЕГОВОРІВ

##### Тема 1. Природа та сутність конфлікту (ЗК 13, РН 13)

1. Поняття про конфлікт та стадії його виникнення
2. Основні структурні елементи конфлікту
3. Джерела, причини конфліктів
4. Профілактика та попередження конфліктів
5. Позитивні і негативні функції конфліктів

##### Тема 2. Конфлікти у міжособистісних відносинах (ЗК 13, РН 13)

1. Види і причини конфліктів у міжособистісній взаємодії
2. Незадовільність потреб як джерело конфліктної протидії
3. Конструктивна і деструктивна функція міжособистісних конфліктів
4. Стадії, стратегії і тактики протидії у міжособистісних конфліктах

##### Тема 3. Управління конфліктами (ЗК 6, ЗК 13, РН 2, РН 13)

1. Подолання конфліктогенів спілкування
2. Психологічні шляхи зниження рівня конфліктності особистості
3. Психологічний контекст управління конфліктами
4. Вибір стилю поведінки учасників як умова і засіб вирішення конфлікту
5. Технології конструктивного спілкування та раціональної поведінки у конфліктах

**Тема 4. Сутність та особливості переговорного процесу (ЗК 13, РН 2, РН 3, РН 13)**

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 6 / 17

1. Природа та характерні особливості переговорного процесу
2. Моральні та психологічні засади ведення переговорів
3. Стили ведення переговорів
4. Переговори при врегулюванні конфліктів у сфері ділових відносин
5. Характеристика переговорного процесу у міжнародних відносинах

**Тема 5. Конфліктні ситуації в ділових бесідах і переговорах (ЗК 6, ЗК 13, РН 2, РН 3, РН 13)**

1. Психологічні особливості ділової бесіди та переговорів
2. Моделі поведінки в переговорному процесі
3. Управління конфліктом переговорному процесі
4. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату як передумова профілактики конфлікту

## ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

### КОНФЛІКТИ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

**Тема 6. Сутність конфлікту у міжнародних відносинах (ЗК 6, СК 8, СК 10, СК 14, РН 2, РН 3, РН 6)**

1. Конфлікт як фактор міжнародної безпеки
2. Конфлікти у міждержавних і внутрішньодержавних відносинах
3. Види міжнародних конфліктів
4. Внутрішньодержавні конфлікти та їхній вплив на міжнародну систему
5. Політичні, економічні, військові, етнічні та культурні конфлікти
6. Гібридні конфлікти та інформаційні війни

**Тема 7. Динаміка та еволюція міжнародних конфліктів (ЗК 6, СК 8, СК 10, СК 14, РН 2, РН 3, РН 6)**

1. Роль держав, міжнародних організацій та недержавних акторів у розвитку конфлікту
2. Стадії розвитку міжнародного конфлікту
3. Фактори виникнення міжнародних конфліктів
4. Ризики та можливості суб'єктів міжнародних відносин як наслідки міжнародних відносин
5. Дестабілізація міжнародної системи та зміни геополітичного балансу
6. Конфлікти як джерело змін у міжнародному порядку

**Тема 8. Переговорний процес у міжнародних відносинах (ЗК 6, ЗК 13, СК 8, СК 10, СК 14, РН 2, РН 3, РН 6, РН 13)**

1. Переговори як інструмент дипломатії та мирного врегулювання
2. Етапи переговорного процесу у міжнародних відносинах
3. Основні стратегії та тактики ведення переговорів
4. Дипломатичні переговори та їхня роль у міжнародних конфліктах
5. Національні та культурні особливості переговорних процесів

**Тема 9. Врегулювання міжнародних конфліктів (ЗК 6, ЗК 13, СК 8, СК 10, СК 14, РН 2, РН 3, РН 6, РН 13)**

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 7 / 17</i>

1. Превентивна дипломатія, медіація та посередництво у міжнародних конфліктах

2. Міжнародний арбітраж і судові інституції у врегулюванні конфліктів
3. Політика санкцій та економічні важелі у міжнародних відносинах

**Тема 10. Публічна дипломатія як засіб управління конфліктами (ЗК 6, ЗК 13, СК 8, СК 10, СК 14, РН 2, РН 3, РН 6, РН 13)**

1. Використання м'якої сили (soft power) у міжнародних переговорах
2. Комунікаційні стратегії держав у врегулюванні конфліктів
3. Вплив громадської думки на переговорний процес

**Тема 11. Етика у міжнародних переговорах та врегулюванні конфліктів (ЗК 13, СК 8, СК 10, СК 14, РН 2, РН 3, РН 6, РН 13)**

1. Етичні принципи міжнародних переговорів
2. Маніпулятивні техніки у переговорах та їх наслідки
3. Роль моральних дилем у дипломатичних рішеннях
4. Корупційні ризики та дотримання етичних стандартів у переговорах

**Тема 12. Практичні аспекти переговорного процесу (ЗК 6, ЗК 13, СК 8, СК 10, СК 14, РН 2, РН 3, РН 6, РН 13)**

1. Симуляція міжнародних переговорів
2. Аналіз кейсів міжнародних переговорів
3. Роль дипломатичних місій у врегулюванні конфліктів
4. Цифрова дипломатія та новітні технології у переговорному процесі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 8 / 17

#### 4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ КОНФЛІКТУ ТА ПЕРЕГОВОРІВ</b>								
<b>Тема 1.</b> Природа та сутність конфлікту	11	2	2	7	–	–	–	–
<b>Тема 2.</b> Конфлікти у міжособистісних відносинах	11	2	2	7	–	–	–	–
<b>Тема 3.</b> Управління конфліктами	11	2	2	7	–	–	–	–
<b>Тема 4.</b> Сутність та особливості переговорного процесу	11	2	2	7	–	–	–	–
<b>Тема 5.</b> Конфліктні ситуації в ділових бесідах і переговорах	13	2	4	7	–	–	–	–
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>57</b>	<b>10</b>	<b>12</b>	<b>35</b>	–	–	–	–
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС В МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ</b>								
<b>Тема 6.</b> Сутність конфлікту у міжнародних відносинах	11	2	2	7	–	–	–	–
<b>Тема 7.</b> Динаміка та еволюція міжнародних конфліктів	12	2	2	8	–	–	–	–
<b>Тема 8.</b> Переговорний процес у міжнародних відносинах	14	2	4	8	–	–	–	–
<b>Тема 9.</b> Врегулювання міжнародних конфліктів	14	2	4	8	–	–	–	–
<b>Тема 10.</b> Публічна дипломатія як засіб управління конфліктами	14	2	4	8	–	–	–	–
<b>Тема 11.</b> Етика у міжнародних переговорах та врегулюванні конфліктів	14	2	4	8	–	–	–	–
<b>Тема 12.</b> Практичні аспекти переговорного процесу	14	2	4	8	–	–	–	–
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>93</b>	<b>14</b>	<b>24</b>	<b>55</b>	–	–	–	–
<b>РАЗОМ</b>	<b>150</b>	<b>24</b>	<b>36</b>	<b>90</b>	–	–	–	–

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 17

### 5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ КОНФЛІКТУ ТА ПЕРЕГОВОРІВ</b>			
1	<b>Тема 1.</b> Природа та сутність конфлікту	2	–
2	<b>Тема 2.</b> Конфлікти у міжособистісних відносинах	2	–
3	<b>Тема 3.</b> Управління конфліктами	2	–
4	<b>Тема 4.</b> Сутність та особливості переговорного процесу	2	–
5	<b>Тема 5.</b> Конфліктні ситуації в ділових бесідах і переговорах	4	–
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>		<b>12</b>	–
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС В МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ</b>			
6	<b>Тема 6.</b> Сутність конфлікту у міжнародних відносинах	2	–
7	<b>Тема 7.</b> Динаміка та еволюція міжнародних конфліктів	2	–
8	<b>Тема 8.</b> Переговорний процес у міжнародних відносинах	4	–
9	<b>Тема 9.</b> Врегулювання міжнародних конфліктів	4	
10	<b>Тема 10.</b> Публічна дипломатія як засіб управління конфліктами	4	
11	<b>Тема 11.</b> Етика у міжнародних переговорах та врегулюванні конфліктів	4	
12	<b>Тема 12.</b> Практичні аспекти переговорного процесу	4	
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>		<b>24</b>	–
<b>РАЗОМ</b>		<b>36</b>	–

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 10 / 17

## 6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРІЯ КОНФЛІКТУ ТА ПЕРЕГОВОРІВ</b>			
1	<b>Тема 1.</b> Природа та сутність конфлікту Позитивні і негативні функції конфліктів	7	–
2	<b>Тема 2.</b> Конфлікти у міжособистісних відносинах Види і причини конфліктів у міжособистісній взаємодії	7	–
3	<b>Тема 3.</b> Управління конфліктами Подолання конфліктогенів спілкування	7	–
4	<b>Тема 4.</b> Сутність та особливості переговорного процесу Моральні та психологічні засади ведення переговорів	7	–
5	<b>Тема 5.</b> Конфліктні ситуації в ділових бесідах і переговорах Формування сприятливого соціально-психологічного клімату як передумова профілактики конфлікту	7	–
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>		<b>35</b>	<b>-</b>
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС В МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ</b>			
6	<b>Тема 6.</b> Сутність конфлікту у міжнародних відносинах Види міжнародних конфліктів	7	–
7	<b>Тема 7.</b> Динаміка та еволюція міжнародних конфліктів Стадії розвитку міжнародного конфлікту	8	–
8	<b>Тема 8.</b> Переговорний процес у міжнародних відносинах Національні та культурні особливості переговорних процесів	8	–
9	<b>Тема 9.</b> Врегулювання міжнародних конфліктів Економічні важелі врегулювання міжнародних відносин	8	-
10	<b>Тема 10.</b> Публічна дипломатія як засіб управління конфліктами Вплив громадської думки на переговорний процес	8	-
11	<b>Тема 11.</b> Етика у міжнародних переговорах та врегулюванні конфліктів Етичні принципи міжнародних переговорів	8	-
12	<b>Тема 12.</b> Практичні аспекти переговорного процесу Приклади успішних міжнародних переговорів	8	-
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>		<b>55</b>	<b>-</b>
<b>РАЗОМ</b>		<b>90</b>	<b>–</b>

## 7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Конфліктологія та переговорний процес» включає виконання завдань:

**Завдання 1.** Написати есе на тему: “Чи можливі конструктивні міжособистісні конфлікти?”.

**Завдання 2.** Розглянути моделі вирішення конфліктів та застосувати їх до реальних ситуацій.

**Завдання 3.** Провести аналіз конфліктної ситуації (за вибором здобувача вищої освіти) та розробити план її врегулювання.

**Завдання 4.** Підготуйте презентацію «Особливості переговорів у різних сферах суспільного життя» та обговоріть її серед колег.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 11 / 17

**Завдання 5.** Скласти сценарій ділової бесіди з елементами конфліктного діалогу та способами його вирішення.

**Завдання 6.** Виконати аналітичний звіт щодо причин і наслідків одного з відомих міжнародних конфліктів (за вибором здобувача вищої освіти).

**Завдання 7.** Виконати аналіз політичних, економічних та етнічних чинників міжнародних конфліктів.

**Завдання 8.** Підготувати огляд історичних прикладів успішних міжнародних переговорів.

**Завдання 9.** Підготувати порівняльний аналіз механізмів врегулювання конфліктів у різних міжнародних організаціях (ООН, ОБСЄ, ЄС).

**Завдання 10.** Написати есе на тему «Вплив соціальних мереж на міжнародну дипломатію».

**Завдання 11.** Проаналізувати роль громадської думки у міжнародних переговорах.

**Завдання 12.** Виконати аналіз дипломатичних скандалів через порушення етичних норм.

## 8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
<b>РН 02.</b> Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів	– Вербальні методи (лекція, пояснення); – Практичні методи (виконання, практичних завдань); – Ситуаційний метод; – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
<b>РН 03.</b> Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці	– Вербальні методи (лекція, пояснення); – Практичні методи (виконання практичних завдань); – Ситуаційний метод; – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
<b>РН 06.</b> Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях	– Вербальні методи (лекція, пояснення); – Практичні методи (виконання практичних завдань); – Ситуаційний метод; – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
<b>РН 13.</b> Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору	– Вербальні методи (лекція, пояснення); – Практичні методи (виконання практичних завдань); – Ситуаційний метод; – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 17

## 9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
<b>РН 02.</b> Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів	усне опитування, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання домашніх завдань, тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання практичних робіт, залік
<b>РН 03.</b> Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці	усне опитування, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання домашніх завдань, тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання практичних робіт, залік
<b>РН 06.</b> Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях	усне опитування, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання домашніх завдань, тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання практичних робіт, залік
<b>РН 13.</b> Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору	усне опитування, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання домашніх завдань, тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання практичних робіт, залік

## 10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 13 / 17

### Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	–
<b>Підсумкова семестрова оцінка</b>	<b>100</b>	–

### Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	88	–
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	12	–
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій	до 10 балів	–
<b>Разом за виконання завдань поточного контролю</b>	<b>100</b>	–

### Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання практичних робіт	76	–
Виконання тестових завдань	12	–
<b>Разом за виконання завдань під час навчальних занять</b>	<b>88</b>	–

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де  $P_{\text{НЗ}}$  – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_i$  – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання  $i$ -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

$BK_i$  – ваговий коефіцієнт за виконання  $i$ -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$  – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14 / 17

60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

### **Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті**

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

#### **Курси неформальної освіти:**

1. Освітній серіал «Кризові комунікації» URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/crisis-communications>
2. Освітній серіал «Кризові комунікації в управлінні персоналом» URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/crisis-communications-in-personnel-management>
3. Діалог та медіація: Шлях до порозуміння URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediacia-dialog/>
4. Діалоги без тривоги URL: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/265>
5. Навички діалогу та медіації URL: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5168>

### **Шкала оцінювання**

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 15 / 17

## 11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1.	Багатосторонні переговори	Multilateral negotiations
2.	Внутрішньодержавний конфлікт	Interstate conflict
3.	Геополітичний конфлікт	Geopolitical conflict
4.	Гібридний конфлікт	Hybrid conflict
5.	Деструктивний конфлікт	Destructive conflict
6.	Дипломатичні переговори	Diplomatic negotiations
7.	Діловий конфлікт	Business conflict
8.	Емоційний конфлікт	Emotional conflict
9.	Ескалація конфлікту	Conflict escalation
10.	Етичні норми дипломатії	Ethical norms of diplomacy
11.	Етнічний конфлікт	Ethnic conflict
12.	Інтереси сторін	Interests of the parties
13.	Кейс-аналіз	Case analysis
14.	Компроміс	Compromise
15.	Комунікативний бар'єр	Communication barrier
16.	Консенсус	Consensus
17.	Конструктивний конфлікт	Constructive conflict
18.	Конфлікт	Conflict
19.	Конфліктологія	Conflictology
20.	Корупція в дипломатії	Corruption in diplomacy
21.	Криза довіри	Crisis of trust
22.	Маніпулятивні техніки	Manipulative techniques
23.	Медіація	Mediation
24.	Миротворчість	Peacemaking
25.	Міжнародний арбітраж	International arbitration
26.	Міжнародний конфлікт	International conflict
27.	Міжнародні актори	International actors
28.	Міжособистісний конфлікт	Interpersonal conflict
29.	Об'єкт конфлікту	Object of conflict
30.	Переговори	Negotiations
31.	Переговорна тактика	Negotiation tactics
32.	Позиційний торг	Positional bargaining
33.	Посередництво	Mediation
34.	Публічна дипломатія	Public diplomacy
35.	Рольовий конфлікт	Role conflict
36.	Санкції	Sanctions
37.	Способи вирішення конфлікту	Methods of conflict resolution
38.	Стратегії управління конфліктом	Conflict management strategies
39.	Суб'єкти конфлікту	Conflict actors
40.	Тактика маніпуляції	Manipulation tactics
41.	Цифрова дипломатія	Digital diplomacy

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 17

## 12. Рекомендована література

### Основна література

1. Білецька Т. В. Міжнародні конфлікти сучасності: теорія і практика аналізу: навч.-метод. посіб. / Т.В. Білецька, Т.В. Ігнат'єва. Кам'янець-Подільський, 2020. 50 с.
2. Виговська О. Теорія та практика міжнародних переговорів : навч.-метод. посіб. /О. Виговська. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. – 220 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/63427/1/0057381.pdf>
3. Герасіна Л. М., Требін М.П., Сахань О.М., Воднік В.Д., Конфліктологія. Загальна та юридична. Х.: Право. 2021. 224 с.
4. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. / Т. Яхно, І. Куревіна Центр учбової літератури, 2021. 168 с.
5. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Л.М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В. Д. Воднік ; за заг. ред. Л.М. Герасіної. Харків : Право, 2021. 224 с.
6. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
7. Культурна дипломатія: навч. посіб. / за заг. ред. І.Б. Матяш, В.М. Матвієнка; Київ: ДП «ГДП», 2021. 252 с.
8. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці: навч. посіб. / В.С. Петрінко. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/63427/1/0057381.pdf>
9. Соціальні конфлікти. Словник-довідник / С.О. Гарькавець. Сєверодонецьк: СНУ, 2020. 120 с.
10. Трофименко А. В., Константинова Ю.В. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник. Маріуполь: МДУ, 2020. – 375 с. URL: [https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2586/1/np\\_konfliktologiiia.pdf](https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2586/1/np_konfliktologiiia.pdf)
11. Яхно Т. Конфліктологія та теорія переговорів / Т. Яхно, І. Куревіна. К.: Центр учбової літератури, 2021. 168 с.

### Допоміжна література

12. Fitzduff, M. (2021). Our Brains at War: The Neuroscience of Conflict and Peacebuilding. Oxford: Oxford University. Режим доступу: <https://www.pon.harvard.edu/events/kelman-fitzduff-our-brains-at-war/>
13. Борґ Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Х. : Фабула. 2019. 304 с.
14. Гарт С., Годсон В. К. Клас без провини. Інструменти для розв'язання конфліктів і сприяння розвитку міжособистісного інтелекту / Перекл. О. Олійник. Х: Ранок. 2020. 256 с.
15. Гладуелл М. Розмови з незнайомцями. Що слід знати про людей, яких ми не знаємо. К. : КМ-БУКС. 2020. 352 с
16. Дика О., Наумчук К., Клименко І., Андрущенко Т. Вплив воєнно-політичних конфліктів на формування міжнародних відносин. Наукові перспективи. 2024. № 9(51). С.521-530. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/15178/15248>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.05- 05.01/291.00.1/Б/ ОК33-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 17

17. Конфлікти, що змінили світ / Н. Іщенко, І. Попов, П. Щелін та ін. Харків: Фоліо, 2020. 192 с.

18. Литвинчук О., Шевчук А., Дика О., Юрківський О., Пашенко В.І. Дипломатична Україна на міжнародній арені: прорахунки та здобутки в умовах воєнного часу (закінчення). *Society and Security*. 2024. № 4(4). С. 20-27. DOI: [https://doi.org/10.26642/sas-2024-4\(4\)-20-27](https://doi.org/10.26642/sas-2024-4(4)-20-27)

19. Литвинчук, О., Шевчук, А., Юрківський, О., Дика, О. Дипломатична Україна на міжнародній арені: прорахунки та здобутки в умовах воєнного часу (початок). *Society and Security*. 2024. (2-3(3)). С. 36-43. [https://doi.org/10.26642/sas-2024-2-3\(3\)-36-43](https://doi.org/10.26642/sas-2024-2-3(3)-36-43)

20. Лівін М., Полудьонний І. Простими словами. Як розібратися у своїх емоціях. К.: Наш Формат. 2020. 224 с.

21. Міжнародна програма ЮНЕСКО з розвитку інформації та комунікації URL: <http://hugo-borz.ucoz.ru/publ/1-1-0-42> (дата звернення: 10.02. 2023).

22. Попов І., Іщенко Н., Щелін П. Конфлікти, що змінили світ. Фоліо. 2020. 186 с.

23. Росс Дж. Переговори у стилі Трампа. Ефективні стратегії і прийоми майстерного ведення бізнес-переговорів / пер. з англ. З. Лобач. Київ: КМ-БУКС, 2019. 240 с.

24. Спільнота в умовах воєнного конфлікту: психологічні стратегії адаптації : [колект.] монографія / [Л. М. Коробка та ін.] ; за наук. ред. канд. психол. наук Л.М. Коробки; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 284 с.

25. Сучасний конфлікт-менеджмент: монографія / І.В. Барабанов, Т.Є. Андрєєва, О.О. Гетьман; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Панов А. М., 2019. 200 с.

26. Шевчук А., Дика О., Литвинчук О., Пасічник А., Пашенко В.І. Нафта, безпека і демократія: аналіз американо-азербайджанських відносин на сучасному етапі (2020–2024 рр.). *Society and Security*. 2024. №5(5). С. 50-59. URL: [https://doi.org/10.26642/sas-2024-5\(5\)-50-59](https://doi.org/10.26642/sas-2024-5(5)-50-59)

27. Штанько В.І., Тихонова Л.А., Комарова Т.Г. та ін. Глобальні виклики в цифрову епоху: вектори філософського осмислення. Монографія / Харків: ХНУРЕ, 2019. 184 с.

### 13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 1961 р. URL: [https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9\\_1\\_1961.pdf](https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf)

2. Європейська конвенція з прав людини 1950 р. URL: [https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention\\_ukr](https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_ukr)

3. Закон України Про запобігання корупції № 1700-VII від 14.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

4. Конвенція про мирне вирішення міжнародних спорів 1899 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU07053>

5. Статут Організації Об'єднаних Націй від 1945 р. URL: [https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter\\_Ukrainian.pdf](https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf)